

Cementiri municipal

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer del Cementiri, s/n
Emplaçament A l'extrem nord-oest del nucli urbà, al km. 16,750 de la carretera BV-4608 a Sant Boi de Lluçanès
Alçada: 567m

Coordenades:

Latitud: 42.01855
Longitud: 2.23226
UTM Est (X): 436436
UTM Nord (Y): 4652121

Classificació

Número de fitxa 08215 - 128
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1968
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà
Fitxes associades:
[El Fossar](#)
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dj., 12/03/2020 - 01:00

Descripció

Recinte de planta rectangular situat damunt de la carretera de Sant Hipòlit a Sant Boi de Lluçanès. Està adaptat al terreny geològic de la vessant de tramuntana del turó del Morral, amb la cantonada nord-est arrodonida. El conjunt està delimitat per una tanca arrebossada i emblanquinada, que a les bandes de tramuntana i migdia coincideix amb els dos volums de nínxols perimetrals. La façana principal està orientada a ponent i presenta un gran portal d'accés rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i una llinda plana d'obra arrebossada i emblanquinada, coberta amb lloses de pedra i coronada per una creu llatina de ferro. La llinda està pintada de color negre amb la inscripció "CEMENTIRI MUNICIPAL" i l'escut de la vila al mig. A l'interior, l'espai s'organitza mitjançant dos carrers pavimentats disposats en paral·lel i separats pels volums que alberguen els nínxols. El de la banda de migdia està més elevat donat el desnivell del terreny, mentre que el central condueix del portal d'accés a la capella del Sant Crist. Hi ha un total de quatre volums de planta rectangular, amb les cobertes de teula àrab d'un i dos vessants, i estan organitzats en cinc registres diferenciats de nínxols separats amb pilastres adossades. Els nínxols presenten una obertura d'arc rebaixat i estan numerats. En origen, el cementiri s'estructurava a partir del carrer central, que quedava acompanyat per uns grans xiprers (se'n conserven alguns) i delimitat per uns parterres enjardinats disposats a banda i banda. Les necessitats d'ampliació van modificar aquesta estructura i van fer desaparèixer els del costat de migdia. Aquests parterres estan delimitats per uns murets bastits amb còdols de la zona disposats en filades (els murets de la banda de migdia encara es conserven com a basament del volum de nínxols central). A l'extrem de llevant del recinte hi ha la capella. És de planta rectangular i presenta una coberta de teula àrab de dos vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal. El portal d'accés és d'arc escarser i compta amb un òcul superior. La construcció té els paraments arrebossats i emblanquinats, amb les obertures, les cantoneres i els sòcols pintats de color gris. La capella està emmarcada per dues cambres auxiliars laterals, amb teulades de dos vessants i el mateix tipus d'obertures que en el cas de la capella.

Davant de la capella destaca un pedestal d'obra quadrat i emblanquinat, amb el basament i el capitell motllurats, i rematat amb una creu llatina de ferro encastada en una orla d'obra també emblanquinada.

Història

El primer cementiri de la vila estava situat a l'espai de la sagrera que es desenvolupà al voltant del temple parroquial de Sant Hipòlit entre els segles X i XII, i que conformà el nucli original del municipi actual. Aquest fossar va estar en funcionament fins l'any 1857, moment en que es començà a construir un nou cementiri situat al final del carrer dels Marquesos de Palmerola, just on avui hi ha la plaça Catalunya, amb la intenció d'allunyar-lo del poble. L'any 1932, aquest cementiri fou municipalitzat. Fins aquell moment havia sigut exclusivament parroquial (Ponce, 2006: 316). L'any següent, dins del període republicà, va ser incautat.

Amb el desenvolupament social i urbanístic experimentat a la vila durant la segona meitat del segle XX, es va veure la necessitat de tornar a traslladar el cementiri fora dels límits del nucli urbà. En aquest cas, al sector de tramuntana del municipi, al costat de la carretera de Sant Hipòlit a Sant Boi de Lluçanès (emplaçament actual). A l'arxiu municipal se'n conserva el projecte, que fou signat per l'arquitecte Juan Masferrer i està datat l'any 1959. En la memòria d'aquest projecte s'especifica que l'anterior cementiri es trobava "en la zona que reúne mejores condiciones de edificación del municipio y ello lo atestigua el florecimiento de viviendas en al urbanización de dicho sector. Además se encuentra en estado ruinoso habiéndose observado en los últimos tiempos algún derrumbamiento, lo cual demuestra la necesidad de realizar obras importantes de consolidación" (AMSHV c.731; Serrallonga et al., 2014: 102). Aquest cementiri fou enderrocat l'any 1973.

Les obres del nou fossar es van iniciar el 20 de gener de 1960. La memòria del projecte especificava que el cementiri tindria una "superficie total del recinto es de 1.858 metros cuadrados correspondiendo 1824 m2 al cementerio católico y los restantes 34 m2 al laico. Inhumaciones en nichos=100x5. Panteones=20 y fosas=40. Total 560 (...) al fondo se construirá la capilla funeraria que tendrá una plaza delante con su cruz para el canto de Reposos. Además se construirá el depósito y la sala de autopsias" (AMSHV c.592,731). Aquest mateix any, l'ajuntament va realitzar una permuta pels terrenys on construir-lo, que eren propietat d'Encarnación Abadal i Joaquin Puigserinanell, els quals "entregarán posesión real y efectiva de la finca cedida (...)" mentre l'ajuntament es comprometia a "ceder a titulo de permuta (...) el derecho perpetuo al suministro gratuito de un caudal diario de dos mil litros de agua potable, procedente del manantial denominado "molí d'en saleta" y la "soleya" propio del ayuntamiento cedente, o de cualquiera otras aguas potables que en lo sucesivo pudieren abastecer la población de San Hipólito de Voltregá en sustitución de las de dicho manantial" (AMSHV c.592,731). Finalment, el cementiri fou inaugurat l'any 1968. L'any 2010, el cementiri fou ampliat amb la construcció de 40 nínxols i l'any 2017, se'n construïren 20 més. L'any 2018, la Diputació de Barcelona va realitzar l'inventari del cementiri municipal de Sant Hipòlit de Voltregà, una eina que serveix de suport a la gestió d'aquests equipaments municipals.

Bibliografia

- GAVÍN I BARCELÓ, Josep M. (1984). Osona. Col. Inventari d'esglésies, 15. Barcelona: Pòrtic, p. 84.
- PONCE VIVET, Santi (2006). "L'economia osonenca durant la Segona República (1931-1939)". Revista AUSA 157. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, p. 316.
- SERRALLONGA, Joan; VILA, Assumpta; ESPADALER, Ramon (1986). Sant Hipòlit de Voltregà dins la història. Vic: Eumo, p. 141, 197, 198, 223.
- SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu del Ter, p. 76, 100, 102.
- SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 30.01.EA.

